

UPUTA BR. 2 / 14

KLASA: 011-02/14-03/2
URBROJ: 513-02-1710/1-14-1
Zagreb, 16. siječnja 2014.

Na temelju članka 11. Zakona o carinskoj službi („Narodne novine“, br. 68/2013) pomoćnik ministra financija i ravnatelj Carinske uprave donosi

U P U T U

ZA PROVEDBU POSTUPKA POLAGANJA INSTRUMENTA OSIGURANJA PLAĆANJA TROŠARINE

1. OPĆE ODREDBE

Obveza polaganja instrumenta osiguranja plaćanja trošarine kojeg trošarinski obveznici podnose za namirenje mogućeg duga za trošarinske proizvode u bitnome su uređeni odredbama članaka:

- 34., 40. stavka 4. podstavka 1., 41. stavka 3., 42. stavka 4. podstavka 1. i 79. stavka 2. Zakona o trošarinama („Narodne novine“, br. 22/2013, 32/2013 i 81/2013; u daljnjem tekstu: Zakon), te
- 35. – 45.c Pravilnika o trošarinama („Narodne novine“, br. 64/2013 i 129/2013; u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Sukladno članku 34. Zakona polaganje instrumenta osiguranja plaćanja trošarine uvijek je obvezno za otpremanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine, a za proizvodnju i skladištenje na zahtjev Carinske uprave.

Pri tome, dakle, Carinska uprava uvijek može zahtijevati polaganje instrumenta osiguranja i za proizvodnju te skladištenje trošarinskih proizvoda u trošarinskom skladištu u sustavu odgode plaćanja trošarine.

Instrumentom osiguranja plaćanja trošarine garantira se namirenje nastalog trošarinskog duga ili trošarinskog duga koji bi mogao nastati (kao i kamata koje su nastale ili bi mogle nastati) za **alkohol** i **alkoholna pića** te **energente** (osim krutih goriva i prirodnog plina):

- koji se skladište i/ili proizvode u trošarinskom skladištu, te

- koji se otpremaju i/ili primaju u sustavu odgode plaćanja trošarine,
- koji su pušteni u potrošnju u drugoj državi članici, a primaju se radi obavljanja djelatnosti u Republici Hrvatskoj (sukladno članku 19. Zakona),
- koji su pušteni u potrošnju u drugoj državi članici, a kod prodaje na daljinu ih prima osoba u Republici Hrvatskoj (sukladno članku 20. Zakona).

Instrumentom osiguranja plaćanja trošarine garantira se namirenje nastalog trošarinskog duga ili trošarinskog duga koji bi mogao nastati (kao i kamata koje su nastale ili bi mogle nastati) za **duhanske prerađevine** koje se:

- skladište i/ili proizvode u trošarinskom skladištu,
- otpremaju i/ili primaju u sustavu odgode plaćanja trošarine,
- koji su pušteni u potrošnju u drugoj državi članici, a primaju se radi obavljanja djelatnosti u Republici Hrvatskoj (sukladno članku 19. Zakona),
- koji su pušteni u potrošnju u drugoj državi članici, a kod prodaje na daljinu ih prima osoba u Republici Hrvatskoj (sukladno članku 20. Zakona).

Instrumentom osiguranja plaćanja trošarine (uz kamata koje su nastale ili bi mogle nastati) garantira se namirenje i:

- nastalog trošarinskog duga ili trošarinskog duga koji bi mogao nastati za preuzete duhanske markice po isteku roka od 60 dana od dana preuzimanja duhanskih markica, te
- carinskog duga i drugih uvoznih javnih davanja u skladu s carinskim propisima (kod uvoznika koji duhanske prerađevine puštaju u slobodan promet na teritoriju Republike Hrvatske).

Na trošarinske obveznike za **električnu energiju, prirodni plin i kruta goriva** ne primjenjuju se opće odredbe trošarinskih propisa o kretanju trošarinskih proizvoda, oslobođeni su obveze proizvodnje u trošarinskom skladištu te, također, ne polažu niti instrument osiguranja plaćanja trošarine.

2. IZNIMKE OD OBVEZE POLAGANJA INSTRUMENTA OSIGURANJA PLAĆANJA TROŠARINE

Polaganje instrumenta osiguranja plaćanja trošarine neće se zahtijevati:

- od tijela državne uprave za kretanja koja započinju i završavaju na teritoriju Republike Hrvatske,
- za trošarinske proizvode za koje visina trošarine iznosi nula kuna koji se proizvode, skladište te kreću u sustavu odgode na teritoriju Republike Hrvatske,
- kada se otpremanje energenata u sustavu odgode vrši fiksnim cjevovodima ili morem, uz prethodni sporazum država članica koje su uključene u takvo kretanje.

Polaganje instrumenta osiguranja plaćanja trošarine, također, neće se zahtijevati:

- od oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda,
- od proizvođača izvan sustava odgode plaćanja trošarine,
- za trošarinske proizvode za koje je visina trošarine iznosi nula kuna, a koji se iz druge države članice Europske unije u sustavu odgode plaćanja trošarine primaju na teritoriju Republike Hrvatske (od registriranog primatelja i povremeno registriranog primatelja, pri čemu se navedeno ne odnosi na ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta).

3. PODNOŠENJE INSTRUMENTA OSIGURANJA PLAĆANJA TROŠARINE

3.1. OPĆENITO

Instrument osiguranja plaćanja trošarine podnose:

- ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta,
- registrirani i povremeno registrirani primatelj,
- registrirani pošiljatelj,
- uvoznik koji duhanske prerađevine pušta u slobodan promet na teritoriju Republike Hrvatske,
- primatelj trošarinskih proizvoda već puštenih u potrošnju u drugoj državi članici koje drži u komercijalne svrhe na teritoriju Republike Hrvatske radi isporuke ili potrošnje (osoba iz članka 21. stavka 1. točke 4. Zakona),
- prodavatelj iz druge države članice, odnosno njegov porezni zastupnik u Republici Hrvatskoj kod prodaje na daljinu (osobe iz članka 21. stavka 1. točke 5. Zakona).

Umjesto ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta i registriranog pošiljatelja instrument osiguranja plaćanja trošarine mogu položiti prijevoznik, vlasnik trošarinskih proizvoda, primatelj ili solidarno dvije ili više spomenutih osoba uz ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta i registriranog pošiljatelja.

3.2. OVLAŠTENI DRŽATELJ TROŠARINSKOG SKLADIŠTA

Ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta obavezan je za namirenje mogućeg trošarinskog duga za trošarinske proizvode koji se nalaze u sustavu odgode plaćanja trošarine Carinskoj upravi položiti instrument osiguranja plaćanja trošarine.

Trošarinsko odobrenje za ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta i za trošarinsko skladište može se izdati, između ostaloga, ako podnositelj zahtjeva prije izdavanja odobrenja položi instrument osiguranja plaćanja trošarine.

U tom smislu se uz zahtjev za izdavanje trošarinskog odobrenja za ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta i za trošarinsko skladište obvezno prilaže i izjava kojom se podnositelj obvezuje položiti instrument osiguranja plaćanja trošarine prije izdavanja odobrenja.

Ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta koji ima više trošarinskih skladišta može položiti jedan instrument osiguranja plaćanja trošarine koji se odnosi na sva trošarinska skladišta.

Polaganje instrumenta osiguranja plaćanja trošarine obvezno je za otpremanje trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine, a za proizvodnju i skladištenje na zahtjev Carinske uprave.

Visinu iznosa instrumenta osiguranja plaćanja trošarine utvrđuje Carinska uprava ovisno o:

- iznosu mogućeg trošarinskog duga (za trošarinske proizvode koji se otpremaju iz trošarinskog skladišta u sustavu odgode plaćanja trošarine),
- iznosu mogućeg trošarinskog duga u poreznom razdoblju (ako se zahtijeva polaganje instrumenta osiguranja plaćanja trošarine za proizvodnju i skladištenje trošarinskih proizvoda u trošarinskom skladištu u sustavu odgode plaćanja trošarine).

Međutim, u oba slučaja Carinska uprava može odrediti da visina iznosa instrumenta osiguranja plaćanja trošarine može biti niža od utvrđenog iznosa.

3.3. REGISTRIRANI I POVREMENO REGISTRIRANI PRIMATELJ

Registrirani primatelj mora Carinskoj upravi položiti instrument osiguranja plaćanja trošarine prije nego što počne primati trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine.

U tom smislu se uz zahtjev za izdavanje odobrenja za registriranog primatelja obvezno prilaže i izjava kojom se podnositelj obvezuje priložiti instrument osiguranja plaćanja trošarine prije nego počne primati trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine iz druge države članice.

Povremeno registriranom primatelju (koji samo povremeno prima trošarinske proizvode iz druge države članice Europske unije u sustavu odgode plaćanja trošarine) izdaje se odobrenje za svaku pojedinu pošiljku, odnosno određenu količinu trošarinskih proizvoda koja se unosi iz druge države članice Europske unije od određenog pošiljatelja i za određeno vremensko trajanje.

Povremeno registrirani primatelj je dužan uz svaki zahtjev za izdavanje odobrenja za povremeno registriranog primatelja priložiti instrument osiguranja plaćanja trošarine.

Osiguranje plaćanja trošarine nije potrebno kada se iz druge države članice u sustavu odgode plaćanja trošarine primaju trošarinski proizvodi za koje visina trošarine iznosi nula kuna.

Visinu iznosa instrumenta osiguranja plaćanja trošarine za trošarinske proizvode koji se primaju u sustavu odgode plaćanja trošarine iz druge države članice utvrđuje carinski ured ovisno o iznosu mogućeg trošarinskog duga.

3.4. REGISTRIRANI POŠILJATELJ

Registrirani pošiljatelj mora prije otpreme trošarinskih proizvoda nadležnom carinskom uredu dostaviti odgovarajući instrument osiguranja plaćanja trošarine u visini moguće nastalog trošarinskog duga za one proizvode koje kao registrirani pošiljatelj otprema u sustavu odgode plaćanja trošarine.

U tom smislu se uz zahtjev za izdavanje odobrenja za registriranog pošiljatelja obvezno prilaže i izjava kojom se podnositelj obvezuje da će prije nego počne otpremati trošarinske proizvode u sustavu odgode plaćanja trošarine priložiti instrument osiguranja plaćanja trošarine u visini moguće nastalog trošarinskog duga za proizvode koje otprema u sustavu odgode plaćanja trošarine.

3.5. UVOZNIK KOJI DUHANSKE PRERAĐEVINE PUŠTA U SLOBODAN PROMET NA TERITORIJU REPUBLIKE HRVATSKE

Uvoznici koji duhanske prerađevine puštaju u slobodan promet na teritoriju Republike Hrvatske instrumentom osiguranja plaćanja duga garantiraju namirenje nastalog trošarinskog duga ili trošarinskog duga koji bi mogao nastati za preuzete duhanske markice po isteku roka od 60 dana od dana preuzimanja duhanskih markica te namirenje carinskog duga i drugih uvoznih javnih davanja u skladu s carinskim propisima, kao i plaćanje kamata koje su nastale ili bi mogle nastati, a za koje je instrument osiguranja plaćanja duga podnesen i prihvaćen.

3.6. PRIMATELJ TROŠARINSKIH PROIZVODA VEĆ PUŠTENIH U POTROŠNJU U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI

Primatelj koji u Republici Hrvatskoj prima trošarinske proizvode puštene u potrošnju u drugoj državi članici za koje nastane obveza obračunavanja trošarine u Republici Hrvatskoj dužan je nadležnom carinskom uredu, između ostaloga, podnijeti:

- obavijest o namjeravanom primitku trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u drugoj državi članici na Obrascu O-PP iz Priloga 7 Pravilnika, te
- instrument osiguranja plaćanja trošarine, i to prije otpreme trošarinskih proizvoda iz druge države članice.

3.7. PRODAVATELJ IZ DRUGE DRŽAVE ČLANICE, ODNOSNO NJEGOV POREZNI ZASTUPNIK KOD PRODAJE NA DALJINU

Kada trošarinske proizvode puštene u potrošnju u drugoj državi članici u slučaju prodaje na daljinu prima osoba u Republici Hrvatskoj te nastane obveza obračunavanja trošarine u Republici Hrvatskoj, prodavatelj iz druge države članice, odnosno njegov porezni zastupnik kod prodaje na daljinu dužan je nadležnom carinskom uredu, između ostaloga, podnijeti:

- obavijest o namjeravanom primitku trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u drugoj državi članici na Obrascu O-PP iz Priloga 7 Pravilnika, te
- instrument osiguranja plaćanja trošarine, i to prije otpreme trošarinskih proizvoda iz druge države članice.

Ako prodavatelj iz druge države članice imenuje u Republici Hrvatskoj poreznog zastupnika za prodaju na daljinu, porezni zastupnik mora ishoditi odobrenje nadležnog carinskog ureda.

U tom smislu se uz zahtjev za izdavanje odobrenja za poreznog zastupnika za prodaju na daljinu prilaže i izjava kojom se podnositelj zahtjeva obvezuje da će prije nego počne primati trošarinske proizvode položiti instrument osiguranja plaćanja trošarine.

Porezni zastupnik za prodaju na daljinu mora podnijeti nadležnom carinskom uredu:

- obavijest o namjeravanom primitku trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u drugoj državi članici na Obrascu O-PP iz Priloga 7 Pravilnika, te
- instrument osiguranja plaćanja trošarine, i to prije otpreme trošarinskih proizvoda iz druge države članice.

4. VRSTE INSTRUMENATA OSIGURANJA

4.1. OPĆENITO

Trošarinski i/ili carinski dug i druga uvozna javna davanja moguće je osigurati:

- polaganjem bankovne garancije,
- polaganjem bjanko-zadužnice ili zadužnice,
- polaganjem gotovine.

4.2. BANKOVNA GARANCIJA

4.2.1. Općenito

Carinska uprava, odnosno Središnji ured može prihvatiti bankovnu garanciju koju je izdala banka sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Bankovna garancija izdaje se u tri jednaka primjerka koji se podnose Središnjem uredu i vrijedi na cijelom teritoriju Europske unije.

Ovjerom podnijete bankovne garancije Središnji ured donosi odluku o prihvaćanju te garancije bilješkom na obrascu položene garancije u obliku evidencijskog broja.

O neprihvaćanju podnijete bankovne garancije Središnji ured mora donijeti pisanu obrazloženu odluku (rješenje).

Izvornik ovjerene garancije pohranjuje se u Središnjem uredu, a dva primjerka ovjerene garancije se vraćaju podnositelju garancije, od kojih jedan primjerak dostavlja izdavatelju garancije.

4.2.2. Vrste bankovnih garancija

Bankovna garancija podnosi se sukladno:

- Prilogu 9 Pravilnika – Obrazac A – Bankovna garancija za trošarinski dug te carinskih dug i druga uvozna javna davanja na duhanske prerađevine,
- Prilogu 10 Pravilnika – Obrazac B – Bankovna garancija za trošarinski dug (alkohol i alkoholna pića i/ili energente (osim krutih goriva i prirodnog plina),
- Prilogu 11 Pravilnika – Obrazac C – Bankovna garancija za trošarinski dug (alkohol i alkoholna pića i/ili duhanske prerađevine i/ili energente (osim krutih goriva i prirodnog plina) za trošarinske proizvode puštene u potrošnju u drugoj državi članici Europske unije,

- Prilogu 12 Pravilnika – Obrazac D – Bankovna garancija za trošarinski dug sukladno članku 34. stavku 5. i članku 42. stavku 4. podstavku 1. Zakona o trošarinama (kada bankovnu garanciju umjesto ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta i registriranog pošiljatelja mogu položiti prijevoznik, vlasnik trošarinskih proizvoda, primatelj ili solidarno dvije ili više spomenutih osoba uz ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta i registriranog pošiljatelja),
- Prilogu 12A Pravilnika – Obrazac E – Bankovna garancija za trošarinski dug (bankovna garancija koju polažu trošarinski obveznici koji istovremeno posluju s trošarinskim proizvodima u sustavu odgode plaćanja trošarine (ovlašteni držatelj trošarinskog skladišta, registrirani primatelj, povremeno registrirani primatelj te registrirani pošiljatelj) te s plaćenom trošarinom - kada isti primaju trošarinske proizvode puštene u potrošnju u drugoj državi članici Europske unije).

4.2.3. Određivanje visine jamstvene svote bankovne garancije

Općenito

Iznos jamstvene svote bankovne garancije ni u kojem slučaju ne može biti niži od 60.000,00 kuna.

Visinu jamstvene svote u bankovnoj garanciji određuje nadležni carinski ured u svoti koja namirenje duga u svakome trenutku čini sigurnim, vodeći računa o:

- vrsti, odnosno osjetljivosti trošarinskih proizvoda,
- vrsti trošarinskog skladišta,
- ugledu, pouzdanosti i financijskoj stabilnosti nalogodavca za izdavanje garancije,
- opsegu poslovanja nalogodavca za izdavanje garancije s trošarinskim proizvodima,
- vremenu trajanja proizvodnje ili skladištenja,
- vrsti, sadržaju i načinu vođenja evidencije i knjigovodstvene dokumentacije,
- nadzoru u trošarinskom skladištu,
- dosadašnjem poslovanju nalogodavca za izdavanje garancije s trošarinskim proizvodima,
- iznosu mogućeg trošarinskog duga tijekom kretanja trošarinskih proizvoda.

Visinu jamstvene svote bankovne garancije za nalogodavca za izdavanje garancije koji započinje poslovnu djelatnost s trošarinskim proizvodima određuje se na temelju opsega očekivanog prometa, odnosno proizvodnje i skladištenja trošarinskih proizvoda i odnosnog očitovanja trošarinskog obveznika o navedenom.

Ako se prema Uputi za provedbu analize rizika u sustavu kontrole kretanja trošarinskih proizvoda utvrde okolnosti koje indiciraju rizik, carinski ured će kod utvrđivanja visine jamstvene svote instrumenta osiguranja primijeniti stroži kriterij od uobičajenog i visinu jamstvene svote prilagoditi utvrđenju navedenih okolnosti te će se u tom slučaju primijeniti i mogućnost traženja instrumenta osiguranja koje neće pokrivati samo kretanja trošarinskih

proizvoda, već i ostale manipulacije s trošarinskim proizvodima (članak 34. stavak 2. Zakona o trošarinama).

Postupanje nadležnog carinskog ureda i Središnjeg ureda

U postupku određivanja visine jamstvene svote bankovne garancije nadležni carinski ured postupa temeljem zahtjeva podnositelja za određivanjem visine jamstvene svote (nalogodavca za izdavanje garancije) koji se podnosi sukladno oglednom primjerku iz Priloga 1 ove Upute koji je njezin sastavni dio.

Nadležni carinski ured na samom obrascu zahtjeva određuje visinu jamstvene svote bankovne garancije o čemu je dužan obavijestiti podnositelja zahtjeva i Središnji ured.

Ogledni obrazac obavijesti o određivanju visine jamstvene svote bankovne garancije koju nadležni carinski ured dostavlja podnositelju zahtjeva i Središnjem uredu tiskan je u Prilogu 2 ove Upute koji je njezin sastavni dio.

4.2.4. Rok valjanosti bankovne garancije

Rok valjanosti bankovne garancije kojom se osigurava plaćanje nastalog i mogućeg duga, ne može biti kraći od roka u kojem taj dug može nastati, produžen za 6 mjeseci.

Bankovnu garanciju moguće je prije isteka roka valjanosti produžiti. Bankovna garancija produžuje se podnošenjem dodatka bankovnoj garanciji.

Dodatak bankovnoj garanciji kojim se produžuje rok važenja bankovne garancije podnosi se sukladno obrascu iz Priloga 3 ove Upute koji je njezin sastavni dio.

Dodatak bankovnoj garanciji kojim se povećava iznos jamstvene svote podnosi se sukladno obrascu iz Priloga 4 ove Upute koji je njezin sastavni dio.

Dodatak bankovnoj garanciji kojim se produljuje rok važenja bankovne garancije i povećava iznos jamstvene svote podnosi se sukladno obrascu iz Priloga 5 ove Upute koji je njezin sastavni dio.

Ako nalogodavac za izdavanje garancije podnosi novu bankovnu garanciju, dug koji je bio osiguran prethodnom bankovnom garancijom, a nije u cijelosti podmiren, odnosno mogući dug koji može još nastati, mora novom bankovnom garancijom biti osiguran. Nova bankovna garancija mora sadržavati klauzulu da se iz nje mogu naplatiti i dugovi koji su bili osigurani prethodnom bankovnom garancijom, osim ako nalogodavac prvi put podnosi bankovnu garanciju za osiguranje plaćanja duga.

4.2.5. Opoziv bankovne garancije

Izdavatelj bankovne garancije može opozvati bankovnu garanciju.

Opoziv bankovne garancije dostavlja se u pisanom obliku Središnjem uredu i stupa na snagu osmoga dana od dana njegova prijema od strane Središnjeg ureda, o čemu se obavještava podnositelj zahtjeva.

U slučaju opoziva bankovna garancija vrijedi za sva davanja koja su do dana njegovog stupanja na snagu bila osigurana opozvanom bankovnom garancijom, a izdavatelja bankovne garancije može se pozvati na plaćanje duga do isteka produženog roka važenja bankovne garancije računajući od dana stupanja opoziva bankovne garancije na snagu.

4.2.6. Vraćanje bankovne garancije

Bankovna garancija vraća se na temelju pisanog zahtjeva nalagodavca ili izdavatelja nakon isteka roka važenja, odnosno produženoga roka važenja.

Iznimno, na pisani zahtjev nalagodavca ili banke izdavateljice bankovna garancija koja je prethodno opozvana može se vratiti i prije isteka roka važenja, odnosno produženoga roka važenja:

- ako Carinska uprava utvrdi da su izmireni svi dugovi koji su bili osigurani predmetnom bankovnom garancijom, odnosno da mogući dug više ne može nastati, ili
- ako nalagodavac za izdavanje bankovne garancije podnese novu bankovnu garanciju kojom se u cijelosti preuzimaju sve jamstvene obveze prethodno važeće bankovne garancije, a nova bankovna garancija prema utvrđenju Carinske uprave u cijelosti osigurava namirenje jamstvenih obveza po prethodno važećoj garanciji.

4.3. BJANKO-ZADUŽNICA I ZADUŽNICA

4.3.1. Općenito

Središnji ured može odobriti podnošenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja za namirenje mogućeg trošarinskog i/ili carinskog duga i drugih uvoznih javnih davanja (u daljnjem tekstu: dug) trošarinskom obvezniku koji je tijekom svoga ukupnog poslovanja u prethodnom 12-mjesečnom razdoblju:

- pravodobno i u cijelosti namirivao obveze prema Carinskoj upravi,
- nema nenamirenih dospjelih poreznih obveza, sukladno uvjerenju Porezne uprave,
- ostvario pozitivne pokazatelje boniteta/solventnosti, što se dokumentira podacima iz obrazaca BON-1 i BON-2 ne starijim od 30 dana, ovjerenim od strane nadležne financijske agencije,
- nije kažnjavao za trošarinske, porezne i carinske prekršaje,
- za koje nije pokrenut stečajni postupak.

Prethodno 12-mjesečno razdoblje podrazumijeva razdoblje u kojem je subjekt poslovao bez obzira na svoj trošarinski status tijekom tog razdoblja.

4.3.2. Podnošenje zahtjeva za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice i prikupljanje isprava o poslovanju i postupanju podnositelja zahtjeva

Zahtjev za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja plaćanja duga koji bi mogao nastati za trošarinske proizvode podnosi se carinskom uredu nadležnom prema sjedištu podnositelja zahtjeva na ogleđnom obrascu iz Priloga 6 ove Upute koji je njezin sastavni dio.

Ako trošarinski obveznik namjerava ishoditi odobrenje za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja za plaćanje duga koji bi mogao nastati za plaćanje duga za duhanske prerađevine i za druge trošarinske proizvode, takve trošarinske obveznike treba upućivati na podnošenje odvojenih zahtjeva, odnosno posebnog zahtjeva za duhanske prerađevine te posebnoga zahtjeva za druge trošarinske proizvode.

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja plaćanja duga (trošarinskog i/ili carinskog duga i drugih uvoznih javnih davanja) obvezno se prilaže:

- izvadak iz sudskog registra Trgovačkog suda, odnosno rješenje o upisu i početku obavljanja obrta ili izvadak iz Obrtnog registra, ne stariji od 6 mjeseci;
- potvrda nadležne ispostave Porezne uprave da podnositelj zahtjeva nema nenamirenih dospjelih poreznih obveza,
- obrazac BON 1 za prethodno obračunsko razdoblje i obrazac BON 2, ne stariji od mjesec dana,
- iskaz predviđene, odnosno uobičajene količine godišnje proizvodnje te količine skladištenih trošarinskih proizvoda na zalihima prema pojedinim vrstama, kao i predviđene, odnosno uobičajene količine primljenih i/ili otpremljenih trošarinskih proizvoda,
- procjena mjesečnog zaduženja prema Carinskoj upravi u šestomjesečnom razdoblju.

Nadležni carinski ured po službenoj dužnosti prikuplja sljedeće isprave o podnositelju zahtjeva:

- da je u carinskom postupanju te u postupanju u vezi s oporezivanjem trošarinama i posebnim porezima u prethodnom 12 mjesecom razdoblju pravodobno i u cijelosti namirivao svoje obveze prema Carinskoj upravi,
- da nije kažnjavan za trošarinski, porezni i carinski prekršaj počinjen s namjerom izbjegavanja plaćanja carinskog, poreznog i trošarinskog duga.

4.3.3. Postupanje nadležnog carinskog ureda

Po zaprimanju zahtjeva nadležni carinski ured je dužan provjeriti da li je zahtjev formalno uredan te da li sadrži sve potrebne podatke i isprave sukladno relevantnim propisima, odnosno ovoj Uputi.

Ovisno o konkretnom slučaju, podnositelja zahtjeva se mora pozvati da otkloni formalne nedostatke u određenom roku (članak 73. Zakona o općem upravnom postupku, „Narodne novine“, br. 47/09), odnosno da dostavi nedostajuće podatke i isprave (članak 47. stavak 3. Zakona o općem upravnom postupku).

U spisu predmeta mora postojati dokaz o navedenoj radnji (dopis s dokazom o uručanju istog podnositelju zahtjeva ili službena bilješka, a u slučaju iz članka 73. Zakona o općem upravnom postupku obavezan je dopis s upozorenjem o odbacivanju podneska).

Nadležni carinski ured po službenoj dužnosti provjerava da li je podnositelj zahtjeva na dan podnošenja zahtjeva:

- pravodobno i u cijelosti namirivao svoje obveze prema Carinskoj upravi u prethodnom 12 mjesecom razdoblju,
- kažnjavan pravomoćnim rješenjem za trošarinski, carinski i porezni prekršaj.

Zahtjev podnositelja s priložima i očitovanjem carinskog ureda o rezultatu provjere prethodno navedenih podataka nadležni carinski ured je dužan bez odlaganja dostaviti na nadležni postupak Središnjem uredu (Sektoru za financije).

U dopisu kojim se zahtjev podnositelja prosljeđuje na nadležni postupak nadležni carinski ured treba navesti da li su uz zahtjev dostavljene sve potrebne isprave i što je utvrđeno u postupku provjere te završno dati svoju ocjenu, odnosno mišljenje u pogledu pouzdanosti podnositelja zahtjeva za izdavanje traženog odobrenja.

Nadležni carinski ured na samom obrascu zahtjeva za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja plaćanja duga naznačuje svoju ocjenu, odnosno mišljenje, a zahtjev na nadležni postupak Središnjem uredu dostavlja dopisom čiji je ogledni primjerak tiskan u Prilogu 7 ove Upute koji je njezin sastavni dio.

Pri tome se napominje da je cilj koji se želi postići kod izdavanja odobrenja za podnošenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja plaćanja duga koji bi mogao nastati za trošarinske proizvode uspostava odnosa povjerenja između Carinske uprave i korisnika tih odobrenja.

U tom je smislu važna ocjena, odnosno meritorno mišljenje nadležnog carinskog ureda o podnositelju zahtjeva kao pouzdanom gospodarskom subjektu koji posluje i koji će poslovati u skladu s propisima.

4.3.4. Postupanje Središnjeg ureda

Središnji ured će, nakon izvršenog uvida u spis predmeta i mišljenje nadležnog carinskog ureda, izdati traženo odobrenje ili zahtjev odbiti.

Ako trošarinski obveznik namjerava ishoditi odobrenje za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja za plaćanje duga koji bi mogao nastati za plaćanje duga za duhanske prerađevine i za druge trošarinske proizvode, izdaju se zasebna odobrenja, odnosno posebno odobrenje za duhanske prerađevine te posebno odobrenje za druge trošarinske proizvode.

Središnji ured rješenje o odbijanju zahtjeva dostavlja nadležnom carinskom uredu koji je dužan rješenje dostaviti podnositelju zahtjeva, a dokaz o izvršenom uručenju dostaviti Središnjem uredu (s pozivom na klasu rješenja).

U slučaju izdavanja odobrenja Središnji ured će o tome izvijestiti podnositelja zahtjeva, a prije dostave odobrenja korisnik odobrenja je obvezan položiti bjanko-zadužnicu ili zadužnicu (ovjerene od javnog bilježnika) Središnjem uredu.

Također, Središnji ured izdano odobrenje za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja plaćanja duga dostavlja nadležnom carinskom uredu.

U slučaju promjene podataka navedenih u odobrenju korisnik odobrenja je dužan o tome odmah obavijestiti Središnji ured.

U postupku prihvata, polaganja i povrata bjanko-zadužnice ili zadužnice odgovarajuće se primjenjuju odredbe Pravilnika o prijvatu, polaganju i povratu bankovne garancije.

4.3.5. Kontrola korisnika odobrenja

Središnji ured će ukinuti odobrenje za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja plaćanja duga ako korisnik odobrenja više ne ispunjava uvjete propisane za njegovo izdavanje.

Provjeru ispunjavanja propisanih uvjeta obvezan je provoditi carinski ured koji je zaprimio zahtjev za izdavanje odobrenja (carinski ured nadležan prema sjedištu korisnika odobrenja).

Provjera se treba provesti najmanje 2 puta godišnje.

Postupak provjere provodi se uz uzimanje u obzir uvjeta propisanih za izdavanje odobrenja, a u slučaju utvrđenja nepostojanja propisanih uvjeta nadležni carinski ured o tome mora odmah izvijestiti Središnji ured koji će donijeti odluku o ukidanju odobrenja.

Bjanko-zadužnica ili zadužnica vraća se na temelju zahtjeva imatelju zadužnice 6 mjeseci nakon ukidanja ili opoziva odobrenja za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja duga, uz provjeru Carinske uprave da su podmireni svi dugovi koji su bili osigurani predmetnom bjanko-zadužnicom ili zadužnicom, odnosno da mogući dug više ne može nastati.

4.4. GOTOVINSKI POLOG

4.4.1. Općenito

Zahtjev za korištenje gotovinskog pologa kao instrumenta osiguranja plaćanja duga podnosi se na obrascu iz Priloga 12B Pravilnika nadležnom carinskom uredu uz istovremenu uplatu iznosa pologa u kunama na evidentni račun nadležnog područnog carinskog ureda.

4.4.2. Određivanje visine jamstvene svote gotovinskog pologa

U postupku određivanja visine jamstvene svote gotovinskog pologa nadležni carinski ured prethodno (prije podnošenja zahtjeva za korištenje gotovinskog pologa kao instrumenta osiguranja plaćanja duga) postupa temeljem zahtjeva podnositelja za određivanjem visine jamstvene svote koji se podnosi sukladno oglednom primjerku iz Priloga 8 ove Upute koji je njezin sastavni dio. Nadležni carinski ured na samom obrascu zahtjeva određuje visinu jamstvene svote gotovinskog pologa.

Ako se prema Uputi za provedbu analize rizika u sustavu kontrole kretanja trošarinskih proizvoda utvrde okolnosti koje indiciraju rizik, carinski ured će kod utvrđivanja visine jamstvene svote instrumenta osiguranja primijeniti stroži kriterij od uobičajenog i visinu jamstvene svote prilagoditi utvrđenju navedenih okolnosti te će se u tom slučaju primijeniti i mogućnost traženja instrumenta osiguranja koje neće pokrivati samo kretanje trošarinskih proizvoda, već i ostale manipulacije s trošarinskim proizvodima (članak 34. stavak 2. Zakona o trošarinama).

Ogledni obrazac obavijesti o određivanju visine jamstvene svote gotovinskog pologa koju nadležni carinski ured dostavlja podnositelju zahtjeva (na temelju čega se podnosi zahtjev za korištenje gotovinskog pologa kao instrumenta osiguranja plaćanja duga) tiskan je u Prilogu 9 ove Upute koji je njezin sastavni dio.

U postupku određivanja visine jamstvene svote gotovinskog pologa odgovarajuće se primjenjuju odredbe Pravilnika o određivanju visine jamstvene svote bankovne garancije.

4.4.3. Potvrda o korištenju gotovinskog pologa

Na temelju podnesenog zahtjeva nadležni carinski ured provjerava izvršenu uplatu te izdaje potvrdu o korištenju gotovinskog pologa kao instrumenta osiguranja plaćanja duga na obrascu iz Priloga 12C Pravilnika.

Nadležni carinski ured je dužan dostaviti presliku Priloga 12 C Pravilnika Središnjem uredu – rukovateljima glavnog trezora ako se gotovinski polog odnosi na duhanske prerađevine.

4.4.4. Povrat gotovinskog pologa

Ako trošarinski dužnik više ne želi koristiti gotovinski polog kao instrument osiguranja plaćanja duga o tome obavještava nadležni carinski ured podnošenjem pisanog zahtjeva za povrat gotovinskog pologa iz Priloga 12D Pravilnika.

Na temelju podnesenog zahtjeva, a nakon provjere kod Središnjeg ureda – rukovatelja glavnog trezora ako se zahtjev za povrat gotovinskog pologa odnosi na duhanske prerađevine, nadležni carinski ured vraća gotovinski polog, a trošarinski dužnik ne može koristiti gotovinski polog kao instrument osiguranja plaćanja duga od dana podnošenja zahtjeva za vraćanje pologa.

Trošarinski dužnik koji je podnio zahtjev za djelomično vraćanje položenih sredstava, a nakon provjere kod Središnjeg ureda – rukovatelja glavnog trezora ako se zahtjev za povrat gotovinskog pologa odnosi na duhanske prerađevine, može od dana podnošenja zahtjeva dalje koristiti gotovinski polog kao instrument osiguranja plaćanja duga samo u preostalom iznosu.

5. OBVEZA PROVEDBE KONTROLE VISINE JAMSTVENE SVOTE INSTRUMENTA OSIGURANJA PLAĆANJA TROŠARINE

U okviru obveze provedbe kontrole visine jamstvene svote nadležni carinski ured je dužan:

- kontinuirano pratiti prikladnost utvrđene visine jamstvene svote i postojanja svih elemenata o kojima ovisi visina jamstvene svote, osobito, između ostaloga, vodeći računa o eventualnom prestanku postojanja razloga i uvjeta na temelju kojih je određena visina jamstvene svote,
- najmanje 2 puta godišnje (polugodišnje) provesti temeljitu provjeru svih elemenata za utvrđivanje visine jamstvene svote te o navedenoj službenoj radnji sačiniti zapisnik koji se ulaže u pripadajući spis predmeta,
- svaki mjesec posebno kontrolirati visinu jamstvene svote korisnika odobrenja izdanih prema trošarinskim propisima koji spadaju u rizičnu skupinu prema Uputi za provedbu analize rizika u sustavu kontrole kretanja trošarinskih proizvoda te o navedenoj službenoj radnji sačini kratku službenu zabilješku koja se ulaže u pripadajući spis predmeta,
- svaki mjesec posebno kontrolirati visinu jamstvene svote trošarinskih obveznika za koje je utvrđena pojavnost:
 - neplaćanja ili nepravodobnog plaćanja dospjelih obveza, te
 - nepodnošenja, nepravilnog ili nepravodobnog podnošenja dnevnih obračuna trošarine, mjesečnih izvješća i drugih obrazaca sukladno trošarinskim propisima.

O navedenoj službenoj radnji sačinjava se kratka službena zabilješka koja se ulaže u pripadajući spis predmeta.

- svaki mjesec posebno kontrolirati visinu jamstvene svote trošarinskih obveznika za koje je u proteklih 12 mjeseci pokrenut ili proveden postupak naplate iz podnesenog instrumenta osiguranja plaćanja trošarine te o navedenoj službenoj radnji sačini kratku službenu zabilješku koja se ulaže u pripadajući spis predmeta.

Ako se utvrdi da visina jamstvene svote više nije prikladna (odgovarajuća), nadležni carinski ured dužan je o tome pisano izvijestiti trošarinskog obveznika i zatražiti u primjerenom roku (ne duljem od 15 dana) podnošenje instrumenta osiguranja plaćanja trošarine u odgovarajućoj visini jamstvene svote.

Ako trošarinski obveznik ne postupi sukladno navedenom traženju, nadležni carinski ured će pokrenuti postupak ukidanja odgovarajućeg odobrenja izdanog prema trošarinskim propisima.

6. PRIMJENA UPUTE I PRIJELAZNE ODREDBE

Ova Uputa se primjenjuje od dana 20. siječnja 2014. godine.

Danom primjene ove Upute prestaje važiti Uputa za provedbu postupka polaganja instrumenta osiguranja plaćanja trošarine, br. 43/13, KLASA: 011-02/13-03/43 od dana 20. lipnja 2013. godine.

**POMOĆNIK MINISTRA FINANCIJA
I RAVNATELJ CARINSKE UPRAVE**

mr.sc. Zlatko Grabar

U privitku:

- Prilog 1** - Zahtjev za određivanje visine jamstvene svote bankovne garancije
- Prilog 2** - Obavijest o određivanju visine jamstvene svote bankovne garancije
- Prilog 3** - Dodatak bankovnoj garanciji - produženje roka valjanosti bankovne garancije
- Prilog 4** - Dodatak bankovnoj garanciji - povećanje iznosa jamstvene svote bankovne garancije
- Prilog 5** - Dodatak bankovnoj garanciji - produženje roka valjanosti bankovne garancije i povećanje iznosa jamstvene svote bankovne garancije
- Prilog 6** - Zahtjev za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja plaćanja duga
- Prilog 7** - Dopis - dostava na nadležno postupanje Središnjem uredu zahtjeva za korištenje bjanko-zadužnice ili zadužnice kao instrumenta osiguranja plaćanja duga
- Prilog 8** - Zahtjev za određivanje visine jamstvene svote gotovinskog pologa
- Prilog 9** - Obavijest o određivanju visine jamstvene svote gotovinskog pologa

Dostaviti:

- svim područnim carinskim uredima
- pomoćnicima ravnatelja, ovdje
- pismohrana

Način otpreme:

- elektroničkom poštom